

Держінспекція та Держслужба охорони культурної спадщини: що це і навіщо вони потрібні МКМС

2019-11-26

У рамках масштабної реформи Міністерства культури, молоді та спорту створюються нові центральні органи виконавчої влади (ЦОВВ).

Суть їх створення, причини і майбутні наслідки пояснює заступниця міністра Ірина Подоляк.

Чому? Для розділення повноважень. Якщо раніше міністерство і формувало, і реалізовувало політику, то відтепер міністерство формуватиме політики, а їх реалізацією займатимуться ЦОВВ.

1. Українськими музеями, арт-ринком, архівами і історичними ареалами міст займатиметься Державна служба охорони культурної спадщини України.

Наприклад, міністерство формуватиме політику збереження спадщини, базуючись на концепції інтегрованого розвитку міст (збереження історичної забудови, пам'яток поряд із забезпеченням для людей сучасних умов життя), а реалізовувати це все буде ЦОВВ.

Першочергові завдання Державної служби охорони культурної спадщини України:

1. Створення та наповнення реєстру спадщини. Адже за 30 років він так і не був створений, тому ми досі достеменно не знаємо чим саме володіє український народ. Це буде ключовим завданням державної служби - створення, забезпечення та наповнення реєстру в короткий термін.
2. Створення умов для розвитку арт-ринку в Україні. Наразі ця сфера, яка є дуже перспективною для розвитку економіки України загалом,

переважно знаходиться в тіні, і не є прозорою. Ми як міністерство ініціюємо розгляд законопроекту, який покликаний сформувати регулювання цієї сфери. Зокрема з'явиться функція ліцензованих експертів, які зможуть оцінювати предмети мистецтва, видавати або не видавати дозвіл вивозити їх за кордон. Ми впевнені, що все це створить потужний поштовх розвитку цієї сфери. Адже у 2018 році щорічний світовий обіг аукціонів образотворчого мистецтва досяг 15,5 млрд доларів США.

3. Створення та наповнення реєстру пам'ятників архітектури. Збереження історичних забудов.

2. Державна інспекція культурної спадщини України створюється, щоб посилити контроль за збереженням культурної спадщини, призначити штрафи в разі порушення правил, забезпечувати виконання охоронних договорів, та мати можливість швидше і фаховіше реагувати на порушення. Наприклад, та ж несанкціонована хаотична забудова.

Інспекція культурної спадщини не матиме представництв у регіонах, аби унеможливити корупційні ризики, які часто виникають, коли в одному місці зосереджені ті, кого контролюють, і ті, хто контролює. Громадські активісти тепер зможуть безпосередньо співпрацювати з інспекторами і ефективніше контролювати збереження пам'яток.

Жодного додаткового фінансування на створення ЦОВВ не потрібно. Все створено в межах бюджетних асигнувань, передбачених в держбюджеті 2020 року. Чи потрібно буде збільшувати фінансування на утримання ЦОВВ – буде проаналізовано за рік діяльності.

Зараз ті збитки, яких зазнає суспільство через порушення пам'ятко-охоронного законодавства, – є неспівмірно більшими за витрати, які можемо собі дозволити, щоб зберегти культурну спадщину.

Подоляк Ірина Ігорівна

Народилася 2 травня 1967 року, м. Золочів, Львівська область.

Освіта

- 1985-1990 рр. – навчалася на **філологічному факультеті** Львівського національного університету ім. І. Франка – спеціальність «українська мова та література». Отримала диплом з відзнакою.
- 1990-1993 рр. – навчалася в аспірантурі цього ж університету.
- 1998-2002 рр. здобула кваліфікацію **юриста** на правничому факультеті Львівського національного університету.

Трудова діяльність

- З 1984 року працювала вихователькою дитячого ясел-садка № 4 у м. Золочеві. Після закінчення аспірантури у Львові працювала у творчому об'єднанні «Центр Європи».
- 1994-1998 рр. – очолювала інформаційний відділ Львівського міськвиконкому.
- 1998-2002 рік працювала менеджеркою «Незалежного культурологічного часопису Ї» та координаторкою проектів **USAID** у Львові.
- З 2002 по 2012 р. очолювала відділ закордонної співпраці управління інформаційної політики та зовнішніх відносин Львівської міської ради.
- З вересня 2012 – **начальниця управління культури департаменту гуманітарної політики Львівської міської ради.**
- 27 листопада 2014 року – обрана народним депутатом України по виборчому округу № 116. У Верховній раді VIII скликання була членом фракції **«Самопоміч».**
- З грудня 2014 – **Перша заступниця голови Комітету** Верховної Ради України з питань культури і духовності.
- **Впродовж 5-річної роботи в парламенті стала авторкою та ініціаторкою 35 законів,** серед яких «Про забезпечення функціонування української мови як державної», «Про Український культурний фонд», «Про державну підтримку кінематографії в Україні». Комітет виборців України назвав Ірину Подоляк серед трьох найпродуктивніших депутатів парламенту в 2017 році. У 2019 році Ірина Подоляк увійшла до числа 25 народних депутатів з найвищими показниками доброчесності за результатами дослідження руху «Чесно».
- З 2 жовтня 2019 року - **розпорядженням** Кабінету Міністрів України призначена заступницею міністра культури, молоді та спорту України.